

Hårderups posten

40 kr. Nr 43 — November 2013

*Astrid och Börjes gård i Hårderup med vy
åt nordost. Gården har varit i släkten i
11 generationer.*

HÅRDERUPS SLÄKTGÅRD

- Av Bertil Persson, Härderupshult -

Den gamla Härderups by låg i anslutning till nuvarande Härderupsgården. Längst i väster låg gårdarna nr 7, 8 och 9. Ca 50 meter väster om nuvarande Härderupsgården. Härderup 8 låg precis där Fårakroksvägen nu går fram. Nr 9 låg strax söder därom på slutningen mot ån och nr 7 mittemellan strax öster om. Så hade gårdarna legat sedan hundratals år.

MEN BRANDEN KOM LÖS.

Följande stod att läsa i "Post och Inrikes Tidning" den 30 maj 1831:

- Enligt nu inlupen rapport, har jemväl sistl. Torsdag, (anm. 19 maj) kl. 4 e.m. under häftig blåst, af okänd orsak, eldswåda uppkommit å pistolsmedsbostället N:o 7 Härderup, af Frenninge Socken och Färs härad, derwid icke allenast detta hemmans, utan äfwen Kronorusthållets N:o 8 1:6:del och Hofsmedsboställets N:o 9 2:3:dels mantal derstädes åbyggnader blifwit af lågorna med sådan hastighet förtärda, att enbart högst obetydligt kunnat räddas och icke ens alla kreaturen.

46 personer hafwa genom denna olyckshändelse blifwit huswille, och sakna både kläder, föda och utsäde till den dertill beredda jorden. -

HÅRDERUP 8 FLYTTAS.

En av dessa nedbrunna gårdar var alltså Härderup 8. Direkt efter branden kom man överens om att genomföra det lagstadgade Laga skifte i byn, vilket ju ändå var på gång vid denna tid här i bygden. Alla gårdar skulle få nya sammanhängande ägor och de flesta gårdarnas hus fick flyttas med dit.

Härderup 8 var en s.k. skatte /rusthållsgård. Det innebar att brukaren ägde sin gård, men skulle betala skatt och var dessutom skyldig att bidra till underhållet av en soldat. I detta fall en dragon, som tillhörde Ö. Sallerups skvadron, vilken i sin tur tillhörde dragonregementet i Ystad.

Två ägare fanns till Härderup 8, vilket var vanligt på den tiden. Arvslotter kunde stå kvar eller så brukades gården av två familjer. Den odlade arealen var liten, några få tunnland och utspridda på ett 20-tal ställen på åkrar runt byn, främst åt norr men även söder om ån.

Härderup 8 fick vid Laga skifte s.k. utflyttnings-skyldighet. Det innebar att husen måste rivas och nya hus måste byggas på den nya sammanhängande ägoarealen. Eftersom det fanns två ägare så blev det två fastigheter.

Nu blev flytten inte så lång, några hundra meter bara, norrut mot Skumparp.

Vi ska koncentrera oss på den västra av dessa två nya gårdar. Där bor nu Börje och Astrid Andersson, men deras "utflyttade" söner Bo-Göran och Per-Olov äger numera gården.

Bo-Göran och Per-Olov har ett intressant ansvar. Gården har nämligen varit i släktens ägo i inte mindre än 11 generationer.

NUVARANDE ÄGARE:

Bo-Göran Evaldsson och Per-Olov Andersson.

Bor på gården:

Astrid och Börje Andersson f. 1928.

Föräldrar:

Emil Andersson f. 1893 och hustrun Ida.

Farföräldrar:

Anders Mårtensson f. 1857 och Karna.

Farfarsfar:

Mårten Olsson f. 1814 och Elna.

Farfarsfarmor:

Hanna Matsdotter f. 1776 och Ola.

Farfarsfarmorsfar:

Mats Trulsson f. 1744 och Anna.

Farfarsfarmorsfarmor:

Carna Olofsdotter f. 1711 och Truls.

Farfarsfarmorsfarmorsmor:

Hanna Lassedotter f. 1687 och Olof.

Farfarsfarmorsfarmorsmorfar:

Lasse Persson och Elna 1703?

Farfarsfarmorsfarmorsmorbror:

Anders Lasson och Mätta bodde där 1703.

BRANDSKADAT TIMMER.

Eftersom Laga skifte i Härderups by genomfördes 1832, så var det Mårten Olsson ovan, som flyttade gården till sitt nuvarande läge. Han var bara 18 år och kanske ännu inte gift med Elna. Det troliga är dock att någon av hans föräldrar levde och deltog i rivning och flytt.

Tydligen hade elden inte förstört hela stommen i alla husen, man tog med sig en del timmer till den nya gården. Ännu idag, 180 år senare, finns delar av det brandskadade timret kvar i den äldsta delen av gårdens uthus. Fantastiskt!

URGAMLA MARKNAMN

Den nya sammanhängande arealen, låg då i byns gemensamma utmark. Utmarken användes av alla bönderna som gemensam betesmark. Från byn gick markvägar dit, s.k. "sträden" där man drev kreaturen förbi inhägnade åkrar och slätterängar.

Endast ett litet hörn av arealen, längst i nordost, var tidigare odlad och var ett litet hörn av de s.k. rovellyckorna, som före skiftet fanns norr och öster om Börje och Astrids nuvarande marker. Hela den stora backen här uppe kallades Skumpebacke, vilket är logiskt, eftersom norr därom vidtar Skumparps mer låglänta marker.

Skiftespapperna innehåller en mängd mycket gamla marknamn. Genom den västligaste delen av den erhållna arealen slingrade sig ån norrifrån. I närheten av ån finns marknamn, som vi i vissa fall aldrig får veta ursprunget till. Här finns namn som Kånesjödamm, Åkrokar, Skyttens backe och Svall vid gårdet.

Uppgörelsen 1832 blev klar och av alla godkänd och undertecknad den 6 februari. Där framgår att den aktuella gården nr 8 även fick en mindre "Skogslott i Hultet". Den finns kvar än idag. Likaså fick går-

den två mossalotter i Härderups mosse. Även dessa finns kvar i gårdens ägo.

AVSTYCKNINGAR

Börjes farfars bror Nils Mårtensson, född 1853, byggde det s.k. Fiskeläjed öster om ån. Avstyckningen av mark till Fiskeläjed skedde 1880 och marken ligger båda sidor om ån. Redan dessförinnan hade den västligaste delen av Härderup 8 avstyckats. Enligt hörsägen var det till en äldre syster till Nils. Här har också funnits byggnader, men numera är det endast två träd som vittnar om husens läge. Brodern Anders Mårtensson fick den ursprungliga gården och Anders är alltså farfar till Börje.

Börjes farfars far Mårten Olsson, som var endast 18 år vid Laga Skifte, dog 1891. Uppdelningen av gården skedde således innan arvsskiftet.

En kuriositet i sammanhanget är att även en del av skogsloten i Hultet övergick till den år 1880 avstyckade fastigheten. Den avstyckade fastighetens ägare Nils Mårtensson hade två döttrar, varav en hette Emerentia. Hon gifte sig med Magnus Olsson som hade gården norr om Börje och Astrids gård. Hon fick skogsloten med sig och därför tillhör den numera Svens och Lenas gård.

Efter avstyckningen 1880 var där inte mer än 21 tunnland kvar av den ursprungliga arealen. Emellertid skulle den åter komma att utvidgas, men det dröjde till 1963.

Sönerna på gården ca 1902 eftersom Olof sitter på hästen t.v. och han dog 1904, 14 år gammal. T.h. Emil som övertog gården.

Gården från nordväst. Den gamla boningslängan skymtar. Före 1908 eftersom då byggdes den nuvarande boningslängan

Bild från norr i slutet av 1930-talet. På självbindaren sitter Emil Andersson. Höger därom står Ida bakom de fyra barnen: Allan, Vivi, Annie och Börje. I fjärran skymtar Härderup 3 (nu Gertrud och Kjell) och "magasinet" mittemot det "nya" stathuset

"GODS OCH GÅRDAR"

Enligt "Gods och Gårdar", som utkom 1944, så var dåvarande stall uppförd i samband med att gården flyttades hit 1832. Logen är byggd 1893 och man-

gårdsbyggnaden är byggd 1908. På gården fanns 2 hästar, 1 unghäst, 7 kor, 2 ungdjur, 1 modersugga, 10 gödsvin och 50 höns. Ägare var Emil Anderssons sterbhus. Börjes far Emil, som tillträtt gården 1923, dog nämligen redan 1942 endast 49 år gammal. Endast 14 år gammal fick Börje fatta tygeln och hjälpa mor Ida. 1961 övertog han själv gården tillsammans med Astrid.

BETESFÖRENINGEN

Att Börje ibland har kallats "Börje po beded" är inte så konstigt. Om man vill beskriva denna gårds senare historia så kommer man ofelbart in på Härderups Andelsbetesförening 1933-1963. Denna betesförening saknar, så vitt jag vet, motsvarighet någon annanstans i bygden. Upprinnelsen var följande: Patron Anders Persson, som sedan många år och med framgång drev de tre kronoboställena 5, 7 och 9 i Härderup hade kommit på obestånd i efterdyningarna till Krygerkraschen 1931. Spannmålshandlaren Björk tog en tid över gården, som var eller blev misskött under några år. Det var svåra år i början av 30-talet.

Riksdagsman Alfred Nilsson på Steneberg var på den tiden en inflytelserik person i bygden. Huruvida idén var hans är oklart, men han var den viktigaste initiativtagaren till Härderups Andelsbetesförening 1933. Troligen var han själv i behov av betesmarker. Följande 9 lantbrukare bildade den ekonomiska föreningen:

Alfred Nilsson Steneberg, Gunnar Wesström Alestad, Ernst Larsson Härderup, Emil Andersson Härderup, Otto Åkerblom Härderup, Magnus Olsson Härderup, Nils Persson Starrarp och från 1936 Emil Igelström Härderups boställe. Denna förening lyckades att av staten få arrendera ca 130 tunnland. Det var nästan hela den areal som ursprungligen tillfallit pistolsmedsbostället Härderup nr 9 vid Laga skifte 1832, men som patron Persson sambrukat med det östra bostället, nuvarande Härderupsgården.

Söder om Fårakroksvägen, mot Wesströms i Alestad, fanns en stor enefälad. Den tillhörde ursprungligen det östra bostället, men ingick även den i betesföreningens arrendeareal. Denna enefälad eldades upp för att ge bättre bete.

Betesföreningen var i många år en stor tillgång, inte bara för delägarna, utan även för många andra lantbrukare i trakten, som mot betalning fick släppa djur på sommarbete i Härderup. Många lantbrukare kunde därigenom hålla fler djur än den egna arealen tillät. Där var bete för ca 300 djur i de olika fällorna. Betesföreningen gav också vinst för delägarna.

Det gav också arbetstillfällen, inte minst för Börje, som då var i ungdomsåren. En stor del av arealen hade tidigare varit odlad. Den behövde plöjas och sedan besås med spannmål insädd med vall. Detta gjordes bit för bit de första åren och senare när vallarna behövde förnyas. För att inte tala om gödselsådd varje år. Ibland tröskades säden ute på fälten med den tidens stationärströska. Skörden delades mellan delägarna.

Där var också mycket arbete med stängsel till de olika betesfällorna och med hanteringen av djuren vår och höst. En avgörande faktor för betesföreningens framgång var ån, som rinner genom markerna. Utan denna billiga och enkla tillgång på vatten till djuren, så hade det inte fungerat.

GÅRDEN BLIR STÖRRE.

I början av 1960-talet höjdes röster för att dela upp betesföreningens marker till de omkringboende lantbrukarna. Så skedde också efter att en delegation, där Börje ingick, åkte till Kungliga Domänverket i Stockholm. Under den följande uppdelningsprocessen var lantbruksdirektör Olseni från dåvarande Lantbruksnämnden i Malmö ute på plats för inspektion. Olseni var statens "utsände" makthavare med uppgift att i praktiken se till att alla småbruk uttraderades från kartan. Numera sköts denna uppgift av marknadskrafterna i god kapitalistisk anda.

Börje och Astrid fick köpa loss 50 tunnland från betesföreningens marker. Därmed var deras gård åter i storlek med den ursprungliga efter Laga skifte 1832. Eller rättare sagt lite större.

Detta har möjliggjort nya investeringar i byggnader som maskinhallar och ombyggnader och moderniseringar i övriga byggnader.

De gamla bilderna i fotoalbumet vittnar om gårdens historia.

NUTID

Börje har, liksom andra i hans generation, upplevt otroliga förändringar inom jordbruket. Numera mest som iakttagare. Men Astrid och Börje sköter fortsatt gården tillsammans och varje år kör de upp till sitt lilla skogsskifte i Härderupshult och hanterar årets behov av ved för uppvärmning av bostaden.

MÅNGA FÖRFATTARE HAR SKRIVIT BÖCKER MED ANKNYTNING TILL VOLLSJÖTRAKTEN

- Av Ewa Andersson, Grönalund -

VI ÄR NOG RÄTT SÅ UNIKA HÄR!

Jag har ingen koll på om det finns fler trakter, som beskrivits av så många författare och flera av dem minst rikskändisar.

I min folder "Rundtur med litterära förtecken i norra delarna av Sjöbo kommun" har jag beskrivit en del av dem som förlagt handlingen i sina berättelser här. Främst är det ju Piraten, men även Max Lundgren har i många kortare berättelser beskrivit våra trakter. Man kan följa Vollsjö samhälles historia om man läser Piratens "Bokhandlaren som slutade bada", Max Lundgrens "Hela gänget" och Jonas Berghs "En sång för Sonny och Carola". Här beskrivs samma by i början av 1900-talet, 70-80-talet och början av 2000-talet.

Max Lundgren har hämtat miljöer från Frenninge och Vallarum ibland annat novellen "En kort tid för tullaren i Frenninge".

I Hårderup bodde Viktoria Benedictsson, alias Ernst Ahlgren, under tonåren i mitten av 1800-talet. I böckerna "Pengar" och "Fru Marianne" finns säkert många scener och händelser från livet i Hårderup. Det var också här hon mötte sin blivande man, postmästaren i Hörby.

I Hårderupshult bodde Bombi Bitt och hans mor Franskan. Piraten har säkert hämtat mycket inspiration från dessa trakter.

En bygdeförfattare, som ofta publicerade sina berättelser i Hårderupsposten och Byahornet, var Knut Thulin, uppväxt i Starrarps Ora.

Nils Eklundh drev lantbruk i Bjälkhult och skrev många dikter både på bygdemål och rikssvenska. Han anlätades flitigt för att författa hyllningsdikter. Diktsamlingen "Levande bygd" sammanställdes och gavs ut 1977.

Bo Bjelvehammar är en annan poet. Han hade sin uppväxt i Frenninge östra. Därifrån kommer inspirationen till diktsamlingen "Pelargonian har fött ett barn"

Det finns många fler som har skrivit om våra trakter i sina böcker.

K.G. Ossiannilsson arbetade en tid som lärare i Vollsjö, som han förlagt handlingen till i boken "Slätten"

I Algot R. Månssons bok "Kärlek till jorden" har våra bygder en central plats.

Linnéa Svensson berättade om sin uppväxt här på trettio- och fyrtiotalen i boken "Linnéas historia". I flera andra memoarböcker t.ex. Sven Ulatoftas "Hvad jag minns från mitt liv" finns våra bygder med i olika utsträckning.

Om Carl Petter Sahlin och färgeriet i Vollsjö by kan man läsa i Signe Höjers bok "Arvet från läsarna". Sven Olssons "Minnen från storkommunen Vollsjö 1890-1964" innehåller många roliga historier. I boken "Det stora bankrånet" låter ekonomijournalisten Knut Kainz Rognerud Frenninge Sparbank få en central roll.

Listan kan säkert göras mycket längre, då det finns många berättelser med anknytning till våra trakter publicerade i tidskrifter och hembygdsböcker, till exempel Ernst Frostins "En allmogekonstnär från Färs" Gottfrid Björkelunds "Färs Härads historia" och Gunnar Perssons "Strövtåg i Färs" och "Färs fordomdags"

Anna Kristofferssons "Landskapsbildens förändringar i norra och östra delen av Färs härad" ger oss hela områdets utveckling från skiftena och framåt. Inte minst i de böcker producerade och utgivna av Föreningen Frenningeboken kan man läsa om många personer och platser häromkring.

Efter Ewas litteraturgenomgång här ovan kan jag berätta en färsk litteraturnyhet.

Ytterligare en bok med anknytning till bygden. Det är Berit Anderberg i Höör som kommit ut med dramadokumentären "Ola Ols INGAR". Den utspelar sig i Omset åren 1792-1796. Huvudpersonen Ingar flyttade till Hårderup 6 efter giftemål 1816 med Nils Nilsson. Där fick de 8 barn. Ingar dog i barnsäng med det nionde barnet. En av deras söner hette Ola Nilsson. Ola gifte sig med Sissa Hansdotter från

Skumparp. Ola var skräddare i Starrarp, åtminstone en tid på Starrarp 2. En av deras söner var den legendariske bagare Nils Olander i Starrarp. Kort sagt, dramadokumentären handlar om bagare Olanders farmors uppväxtår i Omset. Författaren Berit Anderberg är dotterdotter till bagare Olander.

Bertil

MAGISKT I HULTET

- Av Bertil Persson, Hårderupshult -

Vollsjö församling inbjöd i somras in till en annorlunda friluftsgudstjänst. Det var en vandringsgudstjänst. Vandringen utgick från Starrarps gård och sedan förbi bevattningsdammen, genom mogna sädesfält, över ängar och betesmarker in i bokskogen i Hårderupshult. Där mötte en behaglig svalka. Det var nämligen sommarens varmaste dag, 33 grader.

Vår kyrkoherde Erica ledde gudstjänsten. I gudstjänsten medverkade Ann-Sofi Härstedt med sång och Carsten Gröndahl med gitarr. Det var finstämda och stämningsfulla sånger från olika tider och länder uttryckta med inlevelse och känsla. Det finns bara ett ord, som kan beskriva hela upplevelsen i Hultet denna söndagseftermiddag. Magiskt!

Vandrare i grönska

Kyrkoherde Erica i skogen

SENSOMMARFEST på Starrarps ora

- Text och foto Lotte Kragh, Starrarps Ora -

Söndagen den 18. augusti, 2013. Kossorna, som tillhör Rickard Friberg (Starelund), är på "huppegupptäcksfärd"... och det går jättefort. Vanligen betar kossorna på fäladen, som tillhör Gösta och Margith Bergström, Starrarps Ora. Sommarkvällar hör man dom ibland kalla på de andra kossorna vid dalsänkningen, Starrarps Oreväg. Men just i dag har kossorna tänkt sig at gå på visit och kryssa åkern. Dom skulle gärna ha de andra kossorna med sig ut till fest. Men stängslet er intakt - det är omöjligt! Strax efter springer dom fort tillbaka, till den härliga klöveråkern längst borta vid skogen... Kort därefter kommer Rickard i sin pick-up och pappa Roland på moped. Jakten på de undvikna pågår för en stund, fram och tillbaka över åkern, tills att alla kossorna är väl hemma på fäladen igen.

Fram och tillbaka... Nu på väg mot den härliga klöver.

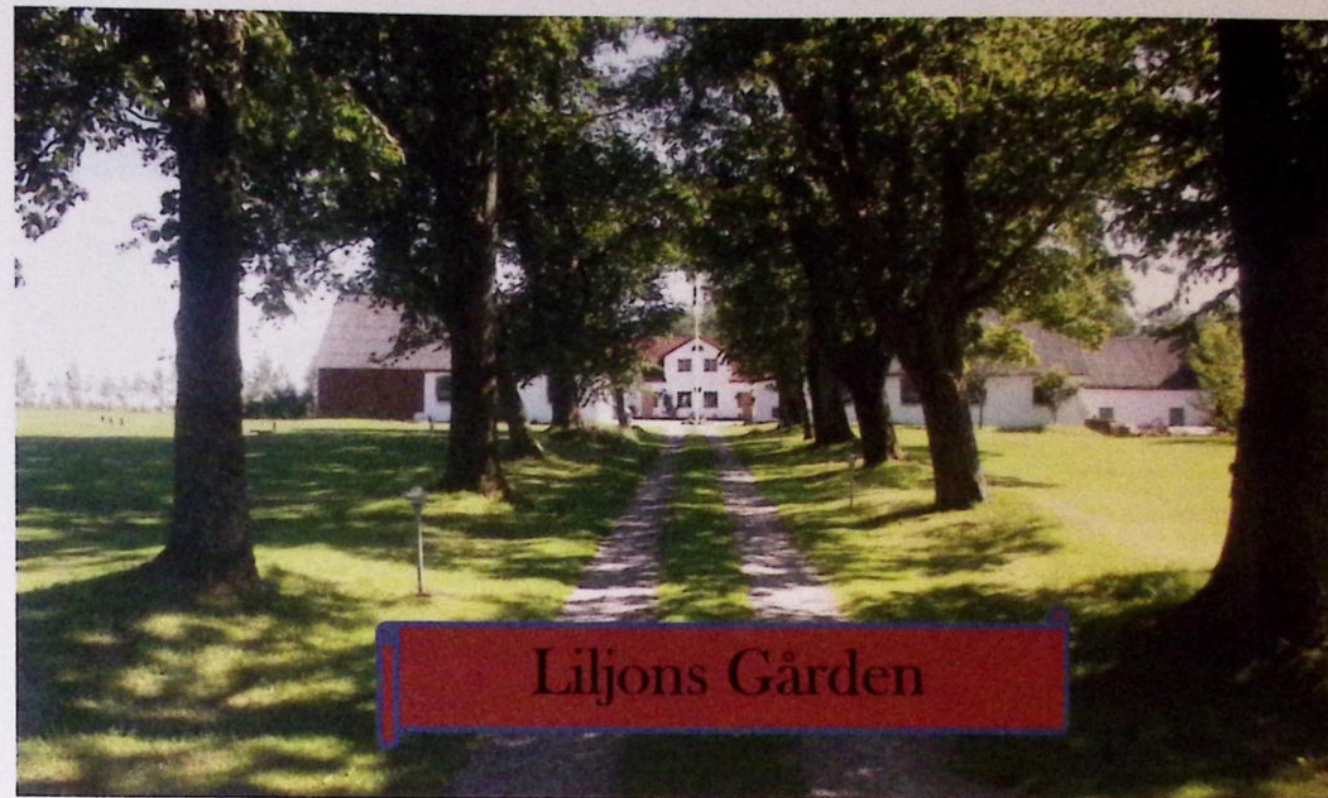

"Varför kommer du inte?" "Ta det lugnt, jag kommer så fort jag kan!"

Fest i klöver.

"Kanske att man hellre skulle gå på grill-kalas?"

"Se hur naturen – träd, blommor och gräs – växer i tystnad; se stjärnorna, månen och solen, hur de rör sig i tystnad... vi behöver tystnad för att få möjlighet att röra själar." Moder Teresa (1910-1997)

Vi, det vill säga Lena, Jonathan, Ellinor, Emma och Zoe Ledger, sökte oss till Skåne sju år sedan med en önskan om att lämna storstadens stressiga vardag bakom oss och bara få njuta av stundens ögonblick. Vi fann den gård och tystnad som sedan dess gett oss lycka för både kropp och själ!

"Uppbyggd av drängen å boen Mårten Trulsson år 1850" står det på ett plakat på husets frontispis och då vet alla bybor att vi pratar om riksdagsmannen Mårten Trulssons gård, numera även känd som Liljons Gården. Döpt efter Lena, även kallad Lil och Jonathan, som till vardags kallas Jon. Vi har spenderat de senaste sju åren med att renovera gården och dess byggnader och även om det fortfarande återstår mycket arbete innan vi till fullo återger gården dess forna glans, så vill vi med namnet sätta vårt eget lilla märke i historien.

Vi började med att renovera och inreda den förfallna och oinredda övervåningen. Vi tog oss an ruttna golvplankor, trasiga fönsterrutor och tonvis med spannmål som låg som isolering mellan över- och undervåningen. Förvandlade hela övervåningen från en dragig, oisolerad vind och tillhållsplats för åkermöss till en varm, bekväm och mysig boning för vår familj. Vi var mycket varsamma i vårt renoveringsarbete och lyckades bevara både spännbjälke och andra original bjälkar, som ger huset dess karaktär och charm.

Sedan gav vi oss på köket på nedervåningen, innan det tog tvärstopp, då både mormor och styvfarfar, som vid den tiden var bosatta i Luleå respektive England, blev ensamstående och i stort behov av hjälp och sällskap. Vi erbjöd dem att komma och bo med oss här på gården och la renoveringen av vår egen mangårdsbyggnad på is, för att renovera upp den gamla, förfallna korsvirkeslängan som förut hade varit bostad för gårdens arbetare.

Mycket tid, hårt arbete, kärlek och pengar investerades i den varsamma renoveringen av den förfallna korsvirkeslängan som nu består av två bostäder, som med hög standard väl lever upp till 2000-talets behov av moderna bekvämligheter. Samtidigt som väldigt många originaldetaljer, t.ex. synliga ekbjälkar, bevarats för att behålla korsvirkeslängans charm av svunna tider.

Både mormor och styvfarfar tillbringade många år här på gården och uppskattade, precis som

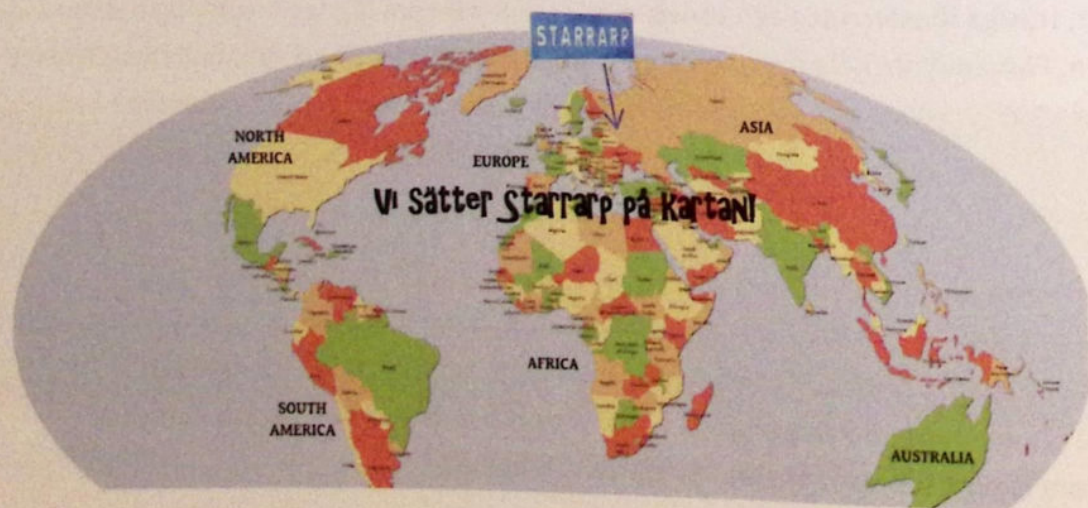
vi, tystnaden och den vackra skånska naturen, som är så prominent här i Starrarp med omnejd.

Efter deras bortgång, ville vi inte att "längan" som fram till och med nu, hade sprudlat med liv och aktivitet skulle stå övergiven och tom, utan beslutade oss för att under verksamhetsnamnet Liljons Gården, omvandla bostäderna till två gästhus, "Drängalängan" och "Pigastugan" för korttidsuthyrning och bed & breakfast.

Mången gäst från när och fjärran har sedan dess besökt och njutit av långa, sköna sommardagar på vår gård. De har uppskattat cykelturer längs blomstrande ängar och bördiga åkrar, gått på promenader i hemlighetsfulla skogar och njutit till fullo av det rika djurlivet, lugnet och känslan av att vara ett med naturen framförallt i Starrarp, men även Sjöbo kommun och Skåne i övrigt.

Vi har fått avnjuta sällskap av gäster från fjärran länder som Nordamerika och Israel, europeiska länder som Schweiz, Holland, Tyskland, Polen, England, nordiska grannländer som Norge och Danmark, samt naturligtvis gäster ifrån vårt eget långa land allt ifrån Norrbotten i norr till Skåne i söder. Vi har njutit av många goda skratt i nyfunna vänners sällskap, men även ett judiskt bröllop och flera släkträffar.

Den senaste "invasionen" av Liljons Gården stod Jons engelska släktingar för i augusti, då här anordnades släkträff. De kom, de såg och de segrade bokstavligt talat. De njöt av vackert väder och ett mycket uppskattat lugn, varvades med farfyllda spel och lekar på ängarna. De vuxna drack litervis med te, medan alla små kusiner skrek av lycka när de sprang runt på ängarna, skrattade och stojade i studs mattan, på gungorna, klätterrepen mm. Tystnad, vacker natur och stora gröna ytor att röra sig på, är en lyxvara, inte bara i England utan på de allra flesta håll nu för tiden.

Nu har hösten anlänt och naturen skiftar i otroligt vackra färger av orange, gult och rött. Alla små djur söker sig föda och inreder sina bon inför den kommande vintern och gästerna blir färre och kommer allt mer sällan, trots att kommande årstider bjuder på lika spektakulära upplevelser. Vi fortsätter renoveringen av bottenvåningen av vår mangårdsbyggnad under vinterhalvåret, som ska stå klar innan nästa turistsäsong inleds, då vi åter får nöjet att välkomna både nya och gamla bekanta.

Vi kommer även att fortsätta bygga upp vårt nätverk och samarbete med lokala producenter av både närproducerad mat och andra produkter, som till exempel Torbörs på Den gamles gård i Sniberup. Vi ser det som en service för våra besökande gäster, men även som ett tillfälle att visa upp den mångfald, den kreativitet och det breda utbud som finns här ute på landsbygden. Vi välkomnar alla som har något att erbjuda i form av lokala produkter, konst och hantverk att ta kontakt med oss på vår hemsida för att se om vi kan erbjuda varandra en hjälpsam hand. Alla vi som, precis som Ulf Lundell "... trivs bäst i öppna landskap..."

Besök oss gärna på vår hemsida: www.liljongarden.com

NATURVANDRING PÅ SNIBERUPS FÄLAD

- Av Bertil Persson, Hårderupshult -

I somras arrangerade Hotspot Kölleröd, bland mycket annat, en rundvandring på naturreservatet Sniberups fälad. Det är vårt närmaste naturreservat. Väl värt ett besök.

Guide på naturvandringen var Jörgen Nilsson, som är Länsstyrelsens förvaltare på bl.a just Sniberups fälad.

Jörgen berättade att området avsattes som naturreservat 1972 av Naturvårdsverket. Det omfattar 12,5 hektar.

Det är en imponerande enefälad och på de skånska åsarna är enefälader mycket vanligt, även om de flesta är mindre. Den har fått sin speciella prägel av betesdjur sen flera hundra år. Troligen var här fler träd förr. Fäladen var ursprungligen en del av den gemensamma utmarken, betesmarken till

den gamla Sniberups by, som låg rakt söder om fäladen. Dock har den nedersta delen av fäladen varit odlad eller slätteräng. Ett dike utgör gräns mellan utmark och äng.

Alla enarna är av samma art, men ser lite olika ut. Vissa år, oftast med 20-30 års mellanrum, kommer stora mängder nya plantor.

Enefälader har sin speciella växtfauna. Vissa svamparter finns bara på sådana marker. På försommaren finns här bl.a. slättergubbe, svinrot och orkidéer. Bland de växter som vi hittade på denna sensommarvandring kan nämnas jordtistel, blodrot, jungfrulin, kärringtand, liten blåklocka och staggräs. Efter naturvandringen blev det gemensam fika hos Torbjörn Hellström på "Den gamles gård" i Sniberup.

EN GRISFRÅGA

- Av Klas Persson, Eskilstuna -

En flicka här i stan, våran släkting från Bolivia, vann härförleden en frågesport i skolan på frågan: Vilken sida ligger suggan på när smågrisarna diar henne? Hon svarade: Vänster.

Läraren undrade hur hon kunde veta det så säkert? Hon svarade att hon kände Mona och Tommy i Buus och hade inhämtat sina kunskaper i deras suggestall. (Många år sedan).

Men kunde svaret verkligen vara korrekt?

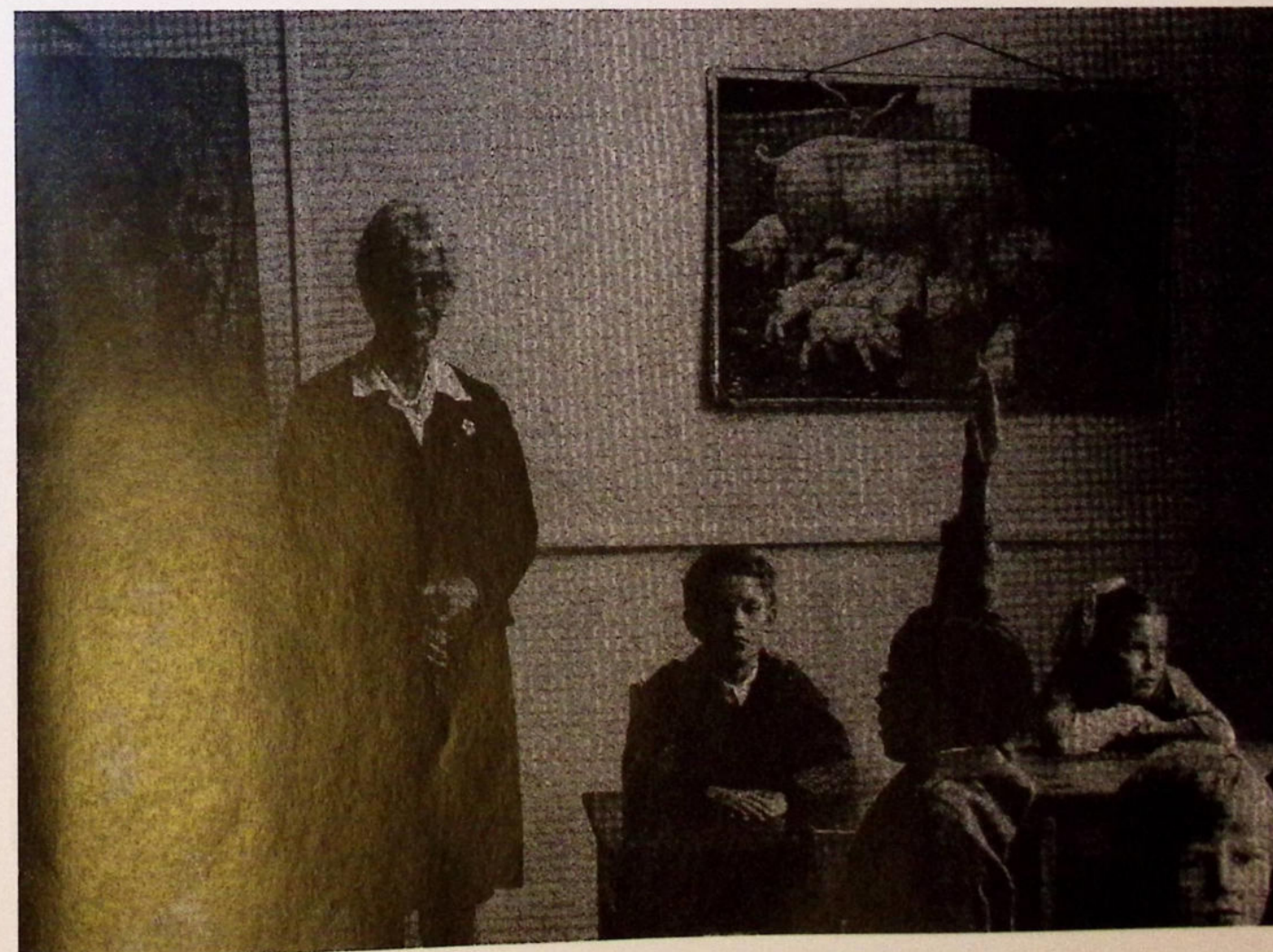
Det finns nog många suggor i Hårderupspostens utgivningsområde. En diskussion om vilken sida suggan lägger sig på när hon låter griskulingarna få sin mjölk har pågått under året. Erfarna smågrisuppfödare (och en veterinär i Danmark) har kommit med olika meningar i frågan. Några blev förvånade och svarade: "Vet inte, har aldrig tänkt på det!"

Relevanta alternativ som framkom var att hon alltid ligger på höger sida, eller alltid på vänster sida. Vissa hävdar att hon än ligger till höger och än till vänster med samma kull. Andra på stod att hon alltid ligger på samma sida så länge en kull diar. Vid nästa kull kan suggan skifta sida.

Ingen har sagt att suggan stående låter kulktingarna suga av henne, även om det vore praktiskt. En studie på Googel under "Griskulingar" med bilder gav en fantastisk inblick.

Man anar att de små liven ibland försöker dia även när suggan står upp. Men om hon "släpper mjölken" i det läget är en obesvarad fråga. Någon läsare kanske har svaret?

DN hade för Riksgäldens räkning en rolig annons med bild av en skolklass. På väggen hänger en tavla som passar in i det här sammanhanget.

'Hildas' - om Hilda Persson från Annelund, Starrarps Ora

Text Lotte Kragh, foto Kristina Modée, Starrarps Ora

I juli 2013 var der loppis på Oran. I alt 3 söndagar - den 14, 21 och 28 juli - öppnade 'Hildas' med lite av varje, som annonsen på loppisar.com beskrev det. Bland annat såldes originella ko-tavlor från den tiden, då Margith och Gösta Bergström hade mjölkkor på Starrarps Ora. Bakom loppisen stod Marianne Bergström og Stefan Bergqvist, dotter och svärson till Margith och Gösta. Loppisen gav anledning till att göra en intervju med Margith och Gösta om 'Hildas' och personen bakom namnet, Hilda Persson.

'Hildas' är den lilla röda gården på toppen av backen, Starrarps Oreväg, som sedan 1957 har tillhört Margith och Gösta och har använts som ekonomibyggnader till deras gård. Margith och Gösta fick åkrarna samt ladan på arrende i 1951, då de kom till Oran. Olof och Hilda bodde fortsatt i huvudhuset.

I 1941 köpte Olof Persson (1881-1954) och Hilda Persson, f Jeppson (1887-1956) gården Annelund, där de bodde till deras död. Tidigare ägdes gården av Anna och Anders Månsson, som flyttade till Starrarps by. Olof Persson köpte gården av Algot Andersson, men Andersson hade bara gården i kort tid. Det var en välskött gård på 5,25 ha (varav 3,75 ha åker).

'Hildas'. Här bodde Olof och Hilda Persson den sista delen av deras liv.

Hildas - Gammalt & Använt

Skåne / Sjöbo kommun

Dela loppisen med dina vänner!

Loppis ID: 3937

Upplagd: 2013-07-11 13:29:10

Plats: Starrarps Oreväg 60. Sjöbo kommun, Skåne.

Kontaktperson: Stefan Bergqvist

Beskrivning

Lite av varje: porslin, husgeråd, bord, mjölkkanor, kotavlor, kläder

Till gården hörde fäladen bakom Sune Sörenssons gård och dalsänkningen, som för ned till bäcken. Margith berättar, att på Månssons tid blev trädgården (haven) premierad för rabatternas skönhet.

Olof och Hilda hade vuxna barn, "ganska många" minns Margith. Dom hade 6 barn: Ejnar (f 1915), Inez (f 1918), Signhild (f 1921), Ninni (f 1923), Vivi (f 1926) och Gusten (f 1928). När Olof och Hilda flyttade in på Oran, bodde yngste sonen Gusten fortfarande hemma.

Varför kallas stället för 'Hildas', frågar jag. Gösta förklarar, att när dom arrenderade stället, hade dom grisar i stallet hos Olof och Hilda. Det var ett problem, att dom hade så få

Starrarpsora 1:3 m fl
Annelund
Postadress: Vollaås. Tel Hörby 42129.

Areal: 5,25 ha, varav 3,75 ha åker, grus- och mulldjord på lerbotten. Taxv: 12.790. Mangårdsbyggnad av äldre datum, risten under passplak, 2 rum, 1 kammare, kök, matkällare, elljus, vatten, avlopp. Ladugård av äldre datum, sten och timmer under hårt tak, nyrenoverad 1957, siporexväggar. Olof Persson inköpte gården 1941 av Algot Andersson. Nuv. ägaren inköpte gården 1957 av Olof Perssons sterbhus.

Förra ägaren: Olof Persson, f 20/1 1881, död 1954, son till Per Bengtsson och Hanna Bengtsson, gift med Hilda, f Jeppson 14/3 1887, dotter till Nils Jeppson och Bengta, f Appelqvist. Barn: Ejnar f 28/3 1915, Inez f 21/7 1918, Signhild f 27/8 1921, Ninni f 20/8 1923, Vivi f 12/1 1926, Gusten f 12/5 1928.

ekonomibyggnader på Orelund (Margith och Göstas gård). Senare byggde Gösta den nya stora ladan. Efter Olof Perssons död i 1954 blev stället till 'Hildas'. Det hände ofte, att sonen Bengt-Göran, som då var en liden påg, fick besked på: "Gå in till Hildas". Det betydde, att Gösta var inne i stallet ved Hildas och jobbade med grisarna. "Namnet blev hängande", säger Margith. "Sen dess hette stället bara 'Hildas' i våran familj".

Gösta berättar, att dom första åren på Starrarps Ora plöjde Olof Persson åkrarna med sin häst, som han hade köpt på auktion. Olof hade bara en häst. Det var på 40-talet, och man plöjde jorden med häst och plog. Det gjorde även Gösta, då han kom till Oran i 1951. Ingen på Starrarps Ora hade ännu traktor. Om det var nödvändigt, kunne man hyra en traktor, tex när man skulle köra jord. Då kom Gösta i Hultet med sin traktor och körde för bönderna. Seth Sjölin hade ännu inte öppnat sin maskinstation.

Gösta berättar också, att i dalsänkningen bakom 'Hildas', där det i dag går kor och

Det fanns många barn på Oran förr i tiden, och man såg varje dag barn till fots och på cykel på väg till skolan. Om vintern åkte dom skidor över backarna. Olof och Hilda hade 6 barn, barnen var vuxna, när paret i 1941 flyttade till Starrarps Ora. Endast yngste sonen Gusten på 13 år, bodde hemma.

betar, odlade man tidigare jorden. Man odlade korn, särskilt på det översta stycket, så länge det var med häst. "Det går inte med traktor", säger Gösta. Han har själv gått med plogen och hästen på backen, upp och ned.

"Hur var Hilda?", frågar jag. Margith berättar, att när hon lärde känna Hilda i 1951, var Hilda 64 år. Hun var djupt religiös och aktiv i Pingströrelsen. Hilda var en väldigt rar och trevlig människa, minns Margith.

I 1956 åkte Hilda på besök hos sin dotter i Malmö. Hon blev sjuk och kom aldrig hem igen. Olof och Hilda ligger begravda på Långaröds Kyrkogård. Stenen är den enda på kyrkogården, där det står 'Starrarp'.

MER OM GÅRDEN LINDESNÄS

- Av Bertil Persson, Hårderupshult -

När jag förra året efterforskade uppgifter om gården Lindesnäs i Starrarp, så fick jag ett speciellt matreal i min hand, förmedlat av Robert Andersson i Frenninge.

Det är Roberts mor Kerstins kusin Ronny Sagebrand i Nyköping som har sammanställt ett stort matreal om sin släkt.

Mycket handlar om slakten Torell, som är en av ägarna till gården Lindesnäs.

Familjen bestod av:

Anders Mårtensson/Torell 1866 – 1946

Ebba Lindgren 1881 – 1974

Barn:

Ingeborg 1909 – 1921

Gudrun 1912 – 1971 (Ronny Sagebrands mor)

Folke 1913 – 2004

Signe 1915 – 1965

Hans 1917 – 2002

Lilly 1925 –

Ur denna släkthistoria har jag hämtat kapitlet:

STARRARP – min barndoms somrar

- Av Ronny Sagebrand, Nyköping -

Alla barndomens somrar, från det jag föddes till 1955, tillbringade jag i Skåne, med mamma och systrar allteftersom de kom till världen. De första åren, fram till 1944, bodde mor-mor, morfar och morbröderna Folke och Hans i Hovdahus i Färs härad.

Jag har inga minnen därifrån, bara några fotografier, varav ett där jag sitter på en pall och pappa klipper en "pottfrisyr" på mig. Mamma i dörren!

Sedan var vi i Starrarp och därifrån minns jag desto mer. Vi åkte så snart sommarlovet började, snälltåg till Eslöv, därifrån "rök-tåg" till Vollsjö, där ibland Folke väntade med häst och vagn, eller en taxi – några år en brun och gul Nash – väntade. Framkomna till Starrarp mottogs vi av Sickan, mormors hund, som

blev helt hysterisk när vi kom, hon mindes oss från sommar till sommar. Hunden var trebent efter att ha kommit i vägen för en slätterkniv. Sickan var oerhört snäll, fann sig i allt, till och med att bli utklädd i barnkläder och glasögon och få en käpp fastbunden vid det obrukbara benet...

Förutom Sickan fanns mycket djur på gården. Katter förstås, ett tiotal, "min" hette Tiger, en randig bondkatt, syster Git-tans hette Silketass.

Gården var 25 hektar stor och höll ett femtontal kor, några kvigor på "fäladen" – ett gemensamt betesområde någon kilometer från gården – i flera år snälla Lotta och mer nervösa Lisa. Höns fanns förstås, och grisar, ibland kanske tiotalet suggor och femtiotalet gödsvin och smågrisar.

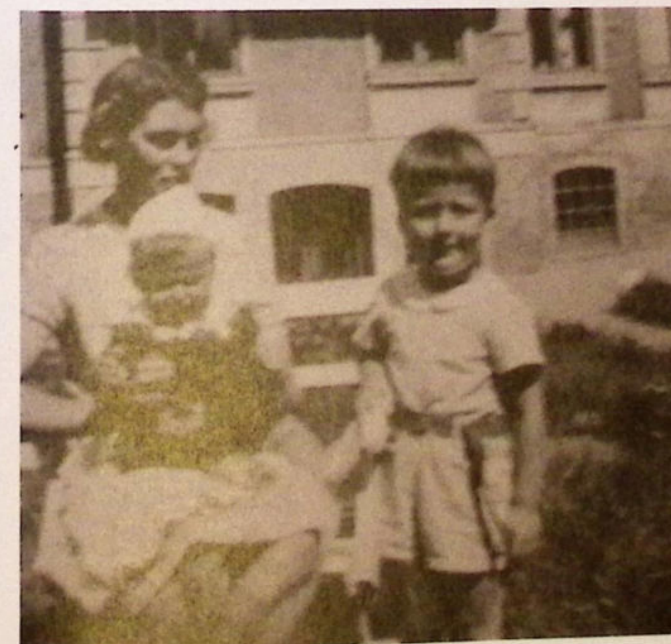
Hönsen föll på min lott – det hände att jag vaknade

Bad i zinkbaljan! Slipstenen bakom påminner mig om hur jobbigt det var att dra den då Folke slipade lien eller slätterkniven!

på natten och blev orolig att jag glömt stänga luckan till hönshuset. Ut och kolla – det vore en fasa om räven hade kunnat ta sig in! Det var spännande att gå på äggjakt, många höns lade reden undanskymt i logen, på loftet eller ute under vinbärsbuskarna.

Bland det roligaste var att ge kalvarna mjölk och lära dem dricka ur en "spann", en hink. Det tillgick så att man stack ner handen i den spenvarma mjölken och lockade kalven att suga i sig mjölken från fingrarna, så som den sugit på kons spenar. De lärde sig fort att övergå från sugandet till att dricka ur spannen. Alla kalvar hade den egenheten att de stötte med huvudet när de lapade i sig mjölken och om man inte passade sig kunde man slå fingrarna illa mot spannens grepe eller mot kätten. När kalvarna kom ut i hagen blev de helt vilda, det var en fröjd att se deras glädje när de "dansade galopp", som Taube beskrivit det.

Mamma Gudrun och jag i trädgården. Birgitta i mammans knä. Troligen 1943.

Svinen var kanske mindre roliga, men smågrisarna kunde man leka med, skära och varma och keliga. Den stora galten var farlig, den gick man inte in till. Ibland hände det att en sugga låg ihjäl någon smågris. Det var trist men ohjälpligt, kadavret hamnade i gödselhögen!

Jag tror väl att det rätt tidigt – före 1950 – fanns mjölkmaskin i kostallet. Då tog man hem korna för mjölkning morgon och kväll. Det var ofta Hans syssla. Men vissa kor tålde inte maskinen, och då fick man handmjölka. Det var ett "expertjobb" man måste lära sig. Också de kor som gick på utägor, långt från gården, fick man ta traktor och åka och handmjölka. Jag satt som mycket ung, på den trebenta pallen, med pannan lutad mot den mjuka varma kokroppen och kramade den vita doftande mjölken ur det stinna kojuvret. Kon svepte då och då med svansen, efter flugor som irriterade. Om det satt gammal intorkad koskit på svanstofsen kunde det göra rejält ont då svansen piskade min nacke. Jodå – jag kunde handmjölka, men inte så fort och fint som Hans, eller som mamma, men i alla fall!

Mjölken var en viktig produkt från gården, det mesta lämnades i 50-liters plåtkannor, en gång om dagen, vid "melkabored" där det hämtades av mjölkbilen. En del tog vi av för husets behov, vi drack mycket mjölk, men gjorde ingen smör eller ost, tog kanske lite grädde. Katterna, ibland ett dussin, fick mjölk ute i stallet, uppslaget i gamla sillburkar. Mjölken samlades i mjölkmaskinsspannen och bars ut till ett särskilt rum – gårdens renaste – där den hälldes i en stor tratt och silades genom filterpapper ned i kannorna. När kannorna var fulla ställdes de i kallt vatten, i väntan på att de skulle köras ut till vägen. Intill diskades alla kärl som användes, mycket noga, renligheten inpekterades ofta av mejeriets inspektörer. Forts. nästa nr.

Mormor Ebba, morfar Anders, jag och Birgitta framför huset, med kostallet och de övriga bygnaderna i bakgrunden. Året är nog 1944, morfars sista år, kanske är det hemresedag för oss och alltså sista gången jag såg morfar.

För femte barnets skull

Text & musik Sven Ulatofta

Fox
155

Ja

Jöns han levde lyck- lig en väl- skött går var hans där

fy- ra påg- ar lek- te och dom var ock- så hans. Och

frun hans var på B B, för fem- te barn- ets skull en

lil- la syst- er blev det, sin mam- mas lil- la gull.

Men i kök- et än- då Jöns får fyll- da fat, hans

un- ga vack- ra svä- ger-ska hon lag- ar nu hans mat.

Fres- tas gör han ut- av hen- nes slän- ka hull, när

frun hon var på B B för fem- te barn- ets skull.

Sven Ulatofta

2. Nu mer än nånsin förut, satt Jöns uti sitt kök.
Han tyckte hon var vacker, hon fixa bort allt stök.
På natten smög han in sen till hennes varma famn.
Hon tog emot hans kärlek, han viska hennes namn.

Refr.

Det som hände det var deras hemlighet,
tills svägerskan hon födde hans sjätte barn, hej hopp.
Men för världen tystas denna verklighet.

Ett fåtal visste sanningen, för andra var det stopp.
3. Om systerkärleken den bestod det spordes ej
och visste storasystemen att dom två roat sej.
Nått svar går ej att finna, för mer än hundra år,
har gått sen detta hände invid på grannens går.

Refr.

Efter flera generationer blev allt känt,
och borta är intima paret, ja för länge sen.
Men än spökar deras relation i bland,
när nästkusiner plötsligt blir kusiner med varann.

Ny CD med 9 jullåtar och 9 året runt låtar.

STARRARPSVERSION AV THE BEATLES

I augusti i år var det precis 50 år sedan The Beatles släppte ut låten "She loves you jeh, jeh" och därmed rämnade alla musikaliska fördämningar för all framtid.

Som av en händelse råkade en av bygdens största beatlesfan i samma månad fylla jämna år. (Vi avslöjar inte hur många).

De båda musikaliska sönerna gjorde sitt bästa för att, med hjälp av två likaledes musikaliska kompisar, göra sin kopia av The Beatles. Allt för att hylla sin gamle far. Ingen möda hade sparats på vare sig låtarna, frisyreerna eller scenframträdandet.

Vilken present!!!

Henrik Andersson, Oscar Andersson, Paul och Marie Andersson och Pontus Åkerblom.

BJÄLKHULTSKALDEN NILS EKLUNDH SKA HYLLAS IGEN

Gör en markering i almanackan på söndagen den 19 januari 2014 kl. 14.00

Då är alla välkomna till Grönalund i Starrarp. Vi kommer då åter att uppmärksamma vår egen bygdepoet Nils Eklundh, som levde mellan 1903 och 1965, varav den mesta tiden som småbrukare i Bjälkhult. Det blir en berättelse om hans liv och

det blir uppläsning av några av hans dikter och de är många, både på rikssvenska och bygdemål. Så blir det naturligtvis också eftermiddagskaffe. Där finns också utrymme för andra dikter eller små berättelser.

Välkomna då, hälsar Ewa Andersson och Bertil Persson.

Hvad jag minns från mitt liv, forts.

Året var nog 1957, min Far och vår Ulatoftagranne Birger var på väg till Scans livdjursauktion i Kävlunge och jag var med. Far körde med vår Wauxhall Velox modell 51 och vi skulle även hämta Birgers svåger Gunnar nere på Östrabys Södergård. När vi kom ner till Gunnars gård, så var han inte riktigt färdigklädd. På den tiden så var inte badkar och dusch så vanliga ute på landsbygden, utan man tvättade sej i vasken och varmvatten fanns som regel i en gryda på värmepannan eller spisen, som stod och puttrade där hela dan. När Gunnar kom i bilen, så berättade han att när

Efter dansen i Nyvång. Min bror Stig var i Nyvång med några kompisar och kanske dansade han någon dans med Berit Persson från Hårderup. I varje fall blev han tillfrågad om hon och hennes väninna kunde få åka hem med honom. Sagt och gjort, dom kom hem till Enock Perssons gård och Berit ville då bjuda på en kopp kaffe, som tack för hemfärden. Berit lagade kaffet och då frågade någon i sällskapet Stig om han kunde hämta sin gitarr i bilen, så kunde dom ju sjunga lite grann. När Stig kom in med gitarren så blev Berit helt förskräckt. Här kan Ni inte spela, för mor och far har sovrummet alldeles intill. Då hördes mor Irenes röst inifrån sängkammaren, "SPELA"!

han höll på att tvätta sej så kom Scans lastbil och skulle hämta grisar hos honom. Han hann bara tvätta den ene foten sa han, så fick han ge sej ut och hjälpa till med lastningen. Birger som hade en mjuk härlig humor sa då att ja, jag tycker nog att bilen håller lid. Ett hjärtligt skratt utbröt då i bilen. Gunnar hade givetvis gjort resterande hygieniska procedurer efter grislastningen och orsaken till att bilen just i det ögonblicket luta över lite var att utfartsvägen lutade. Gunnar blev många år senare redaktör Bertils svärfar.

Lite vänskapsträta. I mitten på 60-talet så jobbade jag på Hjära gård, mellan Hörby och Löberöd. Jag tröskade med en 10 fots Clas Matador Standard och något år levererades spannmålen till Holms Foderfirma i Hörby. Två herrar med lastbil brukade komma ut på fältet och hämta spannmålen och det var alltid trevligt när dom kom, för att dom smågnabbades alltid lite grann med varandra. Den ene var lång och den andre var kort och den korte kunde ibland säja att Du din länge jäkel, alltihopa har ju gå'd opp i kropp på dej. Och den länge blev inte svaret skyldig, han sa att Du din lille jäkel, alltihopa har ju gå'd ud i snopp på dej.

Sven Ulatofta

GRÖNALUNDS VÅRDTRÄD ÄR BORTA!

- Av Ewa Andersson, Grönalund -

Våren 2013 var vi tvungna att ta det svåra beslutet. Hästkastanjen på gårdsplanen måste bort.

Sommaren innan var knappt hälften av löven kvar till hösten. Eftersom det enorma trädet stod nära både boningshuset och stallen vågade vi inte låta den stå kvar.

En kille med kranbil anlätades och på några timmar var trädet nedsågat bit för bit.

Sommaren har inte varit sig lik i år. Ingen mysplats, där man kunde sitta om solen sken eller om det småregnade.

VÅRA MEST ENERGISKA ARKIVFORSKARE

Den s.k. Starrarpsgruppen, som tidigare omtalats här i Hårderpsposten träffas regelbundet och fortsätter att sammanställa minnen av människor och händelser på de olika gårdarna och husen i Starrarp, Starrarps ora och har nu fortsatt till Hårderupshult. Till detta i huvudsak muntliga matreal kommer att tillfogas arkivmatreal av olika slag.

Detta pågår parallellt, men av andra enskilda arkivforskare. Två av våra främsta arkivforskare är Liisa Johansson, Starrarps ora och Lars Larsson, Hårderupshult. De har var för sig plockat fram och sammanställt ett imponerande matreal.

För Liisas del är det Starrarps ora som står i centrum och framför allt har hon koll på alla som bott

på Starrarps ora fram till ca 1930. Hon har gjort en tidsaxel på ett två meter långt papper. Längs denna tidsaxel har hon lagt in alla bybor på rätt gård eller hus.

Lars forskar på Hårderup och har nu 10 pärmor med arkivmatreal bara om Hårderup. Men efter 1928 så är det svårare att, via internet, få fram uppgifter som kan föra fram deras forskning till nutid.

Båda vill gärna ha mer uppgifter om de olika människorna och gårdarna inom sin respektive by. Allt är av intresse och inte minst upplevelser, minnen och fotografier som kan tillfogas arkivmaterialet. Alla är också välkomna med frågor, som kan få svar i deras digra material.

Liisa studerar sitt två meter långa papper.
Hon kan nås vi mail:
040548640@telia.com

Lars visar pärmarna med arkivmaterial om Hårderup. Mailadress:
lars@lm-handel.se

STARRARPS BYALAG

Byastämman och majgille var i år hos åldermansparet Cecilia och Inge Andersson.

Till ålderman för 2014 valdes Inger och Janne Johansson.

Till ledare för brännbollslaget valdes Janne Johansson och Johan Nybin.

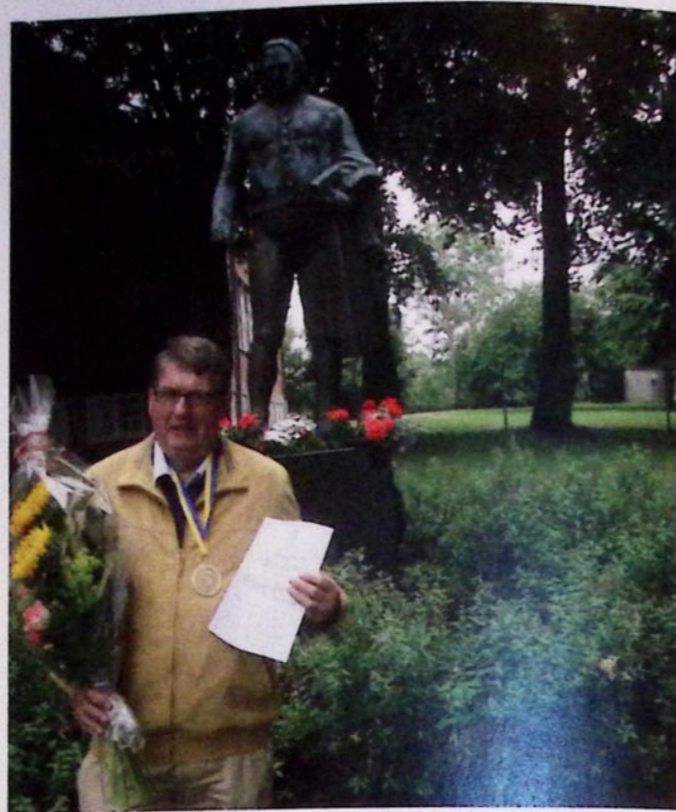
Buskuren i Starrarpskorset börjar bli dålig. Eftersom den numera inte används nästan alls, så beslöt byalaget att den ska rivras under 2014.

Om någon har synpunkter på detta eller vill rusta upp den, så hör av er till åldermannen.

ÅRETS SKUMP

Årets Skump 2013 är Christer Sturesson. Han fick ta emot medalj, diplom och blommor på Skumpens Dag som firades i juni. På diplomaten står följande: Utmärkelsen Årets Skump har 2013 tilldelats Christer Sturesson, Eggelstad. För många års betydelsefullt och engagerat arbete som kamrer i Frenninge Sparbank till gagn för frenningebygden.

Eftersom vädret inte var det bästa, så blev det ingen brännbollsturnering och firandet fick flytta inomhus till Församlingshemmet, som var fullsatt. Prisutdelningen inramades med sång och musik av sång- och musikgruppen Sambandet och av Henry Ekelund med dottern Kerstin på gitarr.

FLER OSORTERADE HÅGKOMSTER

- Av Marianne Olsson Friberg, Löddeköpinge -

Hultet var mötesplats för diverse "fästfolk" som kom cyklande dit och smög bland trädstammarna. Ett par träffades under många år i Hultet även sen de blev stadgade, men inte kunde slå sina påsar ihop av olika skäl. Detta var en utvikning som egentligen inte kan beröra mer än mig och kanske redaktören, som bor i det hus jag aldrig trodde skulle rustas upp. För mig framstår huset som lite sagoaktigt och jag förknippar det alltid med Hanna Krischan. På Hannas tid fanns där minst 2 stora rikbärande äppelträd, men ingen skulle väl våga palla äpplen hos henne. Doften av när hon kokade äppelmos luktade dock fram till granealléns slut – en så god doft har ni då aldrig luktat i Hultet sen dess.

Hönsen kunde tas av räven eller ve och fasa en iller kunde ta sig in och detta djurs beteende var rena blodbadet i hönsgården. Farbror Artur berättade hur han sett en iller nere på fäladen och utmålade hur den skulle bita ihjäl samtliga höns i mors höns hus. Jag missuppfattade hans målande beskrivning och trodde länge att illrar var stora som normala hundar och vågade inte gå på "utedasset" utan eskort.

Höns var ett måste för att stötta hushållet. Äggen inbringade en del pengar som användes för matinköp i affären där de lämnades. Och blev där några kronor och ören över kunde det vara bra att ha när sillabilen kom eller så sparades de ihop till inköp av kläder och skodon/stövlar/träbonnar. Hönsen kunde värpa tills de var minst tre år. Därefter slaktades de undan och användes som kokhöns bl.a. till hönsasoppa. GOTT!! Nu hör jag hur många ton "slaktehöns" om året som destrueras. Det är inte klokt med vårt enorma resursslöseri!

På tal om träbonnar. Ovanlädret höll ut en hel del bottnar. Olof Toffelmagare spikade tofflor på beställning samt "bonnade" om dem när träbonnen var utsliten. För att spara på bottnarna, så var det vanligt att man i hemmen "ballade" tofflorna. D.v.s. man spikade läder eller gummibitar under sulan för att spara det dyra träet. Läderbitarna kom från trasiga tömmar och seldon, gummibitarna från uttjän-ta cykeldäck. Allt återanvändes. Epitet "ett riktigt ö-lägg" gavs dem som vrasade med pengar.

Toffelmagarens fru hette Julia. Hon innehade en stickmaskin där vi lämnade ner garn, som hon sedan förvandlade till kofter, strumpor eller jumprar. Strumporna var förfärliga, de kliade så det var otroligt. Stackars de som dessutom fick stickade livstycken. Hur kunde de göra annat än kli sig. Garnet vi lämnade ner hade våra får lämnat ullen till. Mor klippte fåren. Tänk vad allt skulle inte "frun i huset" kunna! Ullen packades isäckar och skickades till Borgs Spinn och Väverifabrik i Lund. Affären låg på Stora Södergatan och var dessutom en mycket fin klädesaffär. Där tvättades, kardades och spanns ullen och ville man, så vävde affären även filtar av det. Mor lät väva en grön underbar filt, som jag har kvar, sliten givetvis eftersom den ett antal år tjänade som "strygefilt".

Julia var moster till Knut Karlssons fru Hanna. De hade lantbruk intill "Hunnabacken". Tage, Edit och Allan Karlsson var och är namnet på deras barn. Vivi ingick också i barnaskaran, men hon drucknade tragiskt nog som 14-åring. Deras föräldrahem ägdes på 30-talet av min farbror Artur och därifrån flyttade han till Ryssgård, som han köpt av Kal Ene. Toffelmagarens bodde i det lilla vinkelhuset nedanför Börje Killanders hus och strax ovanför Frenninge Trädgård.

Kycklingar köptes, 200 st., från en kläckare i Tomelillatrakten. Lådan med kycklingarna kom med 16.45-tåget och då måste man vara nere vid stationen och ta emot. Väl hemma öppnades lådan och i 4 runda ringar av Wellpapp stod pipande dunbollar. Kycklingar behöver ej intaga föda första dagen, så därför gick det att skicka dem. De släpptes ut i en väl iordningställd bur med "kyllingalampa" ovanför. Den bestod av en stor plåtskärm med värmelampa, vatten och havregryn sattes fram och de små livan åt och åt och trängdes ihop under lampan. Kycklingarna kostade 25 öre styck. Något sötare än små gula kycklingar kan man knappast tänka sig. Om allt gick bra så växte de med förfärande hastighet och vingpennor började växa ut. De förflyttades till större bur för att sedan komma ut i en mindre inhägnad. Då gällde det att se upp, så att inte någon blev hackkyckling. Då kunde de hacka denne ända in i magen. Tjära ströks på för att avskräcka vidare hackning. Mor beställde 175 honor och 25 tuppkycklingar och oftast stämde det, hur de nu kunde könsbestämma dem?

Något så gott som årets första stekta kycklingar

med nypotatis, pressgurka med persilja och gelé, gräddsås och hemodlad grönsallad med sötsyrlig vit salladssås kan jag fortfarande inte tänka mig. Jo, svartsoppa förstås, men den kan jag alltid komma över till Märten, men min barndoms kyckling med ovannämnda tillbehör finns inte att få.

Ser i affären att de säljer särskilda "barnägg" till högre pris än vanliga ägg. Jag upphör aldrig att förvåna mig, det är ju "kyllingaägg" som förr såldes billigare om de alls kom ut i handeln.

Tilläggas kan att varje ägg representerade ett värde, så inte åt vi ägg hur som helst inte, utan till lördagskvällen var det festligt med hårdkokta ägg, ansjovis och kavring. Givetvis bakades plättar och "äggkaka" framförallt om spräckta ägg från försäljningen skickades tillbaka.

Vissa höns sprang och gömde sina ägg och det var alltid spännande att hitta rede med många ägg i. Höns ska ju vara dumma – hur kunde hönan hitta tillbaka till samma gömme på "gällen"? Tyvärr såldes säkert dessa ägg också, så på den tiden var det alltid klokt att knacka sönder varje ägg i en kopp innan det hällades i eventuella degar eller smetar. Ett surt ägg luktar något fruktansvärt och fördärvar en sockerkakssmet omedelbart om det kommer i efter andra ingredienser.

Nu läser jag av och till om lusplågan i skolorna. Be-vare mig väl, det kliar bara jag tänker på det! Under min skoltid kunde ungarna sitta i skolan och kolla varandras hår, för att se om det fanns gnetter. Lusen förknippades på min tid med sämre hemförhållande och jag vet inte om ungarna Dahlberg, Frenning m.fl. fick löss, men jag vet att jag fick det och på en uppslagen "Skånska" kammade mor mig med lus-kam, så jag trodde hårbotten blödde. Lusen sprang på tidningen, men se gnetterna fanns kvar. Sabadill-ättika var den gängse lösningen att ta död på gnetter och lus. Och vad det luktade om håret. Augusta Lindberg och Berta Knutsson kontrollerade vissa kalufser inför allas ögon framme vid orgeln. De plockade aldrig fram "bättre mans barn". Det var skam och vanära att ha löss, men det var inte lätt för mororna att med de knappa sanitära resurser som stod till buds hålla ungarna lusfria. I dagens skolor biter lusen utan åtskillnad på "fattig eller rik".

Forts. nästa nr.

OFFENTLIGT KONSTVERK I HÅRDERUPSHULT

- Av Bertil Persson, Hårderupshult -

Bakgrund: I somras tog vi bort den stora ovanhängda luckan till scenvagnen i Hårderupshult. Den var helt enkelt sönder och slut. Ett större permanent scentak byggdes.

Scenvagnen inklusive den kasserade luckan iordningställdes 1987 av Gösta Kristiansson, Bengt Engstrand, Yngve Persson och Sven Ulatofta. Efter Multivalen i år täcktes scenvagnsöppningen med masonitskivor. De behövde målas för att bättre tåla höstregnen. Fyra masonitskivor är en stor yta. Kanske kunde där målas ett trevligt mönster eller motiv med överblivna färgrester. Så kom jag att tänka på Hörby kommuns omdebatterade muralmålning. Kan Hörby så kan väl vi!

Cesse i Starrarp tipsade om Johanna Sjölin, Starrarps ora, som är konststuderande. Det visade sig vara rätt person att ta sig an uppdraget.

Så här berättar Johanna:

- Jag valde att börja utan några förlagor eller andra skisser att teckna motivet med blyerts på tavlan. Därefter målade jag alla ljusa ytor med gråvit, innan jag använde färg och gjorde vad som skulle bli motivet. Målningen handlar om att knyta an till en plats och dess associationer.

Till avtäckningen och invigningen den 29 september hade de närmaste grannarna i Hårderupshult och Starrarps ora inbjudits. Många mötte upp, trots kort varsel, och när täckelset föll spelade Birgitta och Emil Åkerblom trumpetfanfar. Efter några ord från Johanna serverades snittar och champagne och eftersom vi var i Hultet så fanns också kaffegök som alternativ. En värmande lägereld fanns att tillgå denna grå höstdag. Det blev många lovord till både konstverket och konstnärinnan.

Bilder från måleriprocessen

BILDER FRÅN INVIGNINGEN

REGNSKYDD

Flera personer påtalade behovet av ett bättre regnskydd för tavlan. Det blev Bengt Andersson, Starrarps ora, som på eget initiativ löste problemet.

TEKNISKT FEL ORSAKADE OLYCKAN

- Av Klas Persson, Eskilstuna -

I Starrarp gör man inte som strutsarna, stoppar huvudet i sanden för att gömma sig. I stället söker man ljuset i tunneln, när livets mening behöver förklaras.

Strax före Inges 60-årsdag hade en gubbe (det var inte Karl-Agne) därför siktat sådant ljus i en rundbal. I hög fart styrde han därför cykeln rakt emot balens mittpunkt. Några meter framför balen tappades framhjulet och framgaffeln för rakt ner i klövertvallen!

Det blev tvärstopp på cykeln, men mannen for som en raket rakt in i balen. Överdelen av kroppen pressades in!

Döden blev ögonblicklig. Den stelnade tvärt av chocken. Skelettet hade omvandlats till järnrör och tydliga tecken visade på hög hetta i eljest rörliga leder. Så nog fick han skåda ljuset i tunneln. Långbyxor och stövlar stack ut och pekade mot Inges och Cesses hus.

Dagarna gick. Bilister saktade in för att bättre beskåda det som hänt! Mer försiktiga och hänsynsfulla kom tillbaka då och då för att se om liket inte skulle mjukna – men icke sa Nicke.

Det är i skrivande stund oklart om polisen har upprättat ett nytt personregister för denna typ av riskabla händelser och oklara identiteter.

RÄTTELSE:

I förra årets Härderupspost fanns en artikel om Bjälkhults affär. En av bilderna påstods visa affären från trädgårdssidan. Så är det inte. Det är ett annat hus, nämligen Anna-Lisa och Arvid Målares hus i närbelägna Tollstorp. På bilden syns Anna-Lisa med sin mor, Ida Linde. Bilden togs för ganska exakt 75 år sedan.

Bertil

NY NÄRPRODUCERAD DANSBANA

- Av Bertil Persson, Härderupshult -

HISTORIK

Den första dansbanan i modern tid tillverkades på Åsnelyckan i Starrarp 1978. Den höll i 19 år. Därefter övertogs den av ett folkdansgång i Trelleborg där den reparerades. Dess vidare öden är inte känt. Dansbana nummer två tillverkades i Härderupshult och höll hjälpligt i 15 år.

I våras tillverkades dansbana nr 3. Den är konstruerad efter samma ritning som de två tidigare. Konstruktör är Yngve Persson i Skumparp, som dock inte fick uppleva den tredje versionen.

Denna nya dansbana är den mest unika. Den är nämligen helt producerad i Härderup.

Lärkträden har växt i Härderup, stockarna är sågade i Härderupshult, monteringen har gjorts i Härderupshult och invigningen midsommarafton var i Härderupshult.

Arbetet med dansbanan utfördes på totalentreprenad av AB Såg o Båg.

Skogsägare Sven Åkerblom, fällde och styckade träden. Varefter han transporterade och skänkte stockarna till Härderupshult.

Erik Hansson, kvalitetsansvarig. Lagg märke till den rosa overallen.

Sågverksdirektör Sven-Arne Olsson t.h och Daniel Persson, teknisk assistent t.v

Gösta Hansson, chef på monteringsavdelningen. I bakgrunden direktör Olsson flankerad av monteringsassistent Monica Rörstam och Daniel Persson.

HELMERS MINNEN FRÅN BJÄLKHULT

- Av Bertil Persson, Härderupshult -

- Det var en festlig by, säger Helmer Jönsson om sin barndoms Bjälkhult, där var bra sammanhållning.

Helmer har hunnit bli 96 år och bor sedan många år i Östraby.

- Jag slutade röka för 50 år sedan, därför har jag blivit så gammal, säger han.

Det har blivit dags att minnas tillbaka. Och det har Helmer inga problem med. Minnena är glasklara. Föräldrarna hette Gottfrid och Emma Jönsson. De bodde först i ett hus i Bjälkhult. Det ligger till vänster om man kommer från starrarshället och strax innan Söbergs. Helmers föräldrar hade köpt det av en halvbror till Gottfrid som hette Per Rosberg och denne hade byggt huset. Men dessförinnan lär där ha funnits en backstuga på samma tomt.

Medan föräldrarna bodde i det lilla huset, så livnärde de sig på dagsverken runt om i bygden. Det var mycket gropningsarbeten. Sen köpte de ett mindre hemman i korsningen där vägen går mot Pärup. Här är numera helt nya byggnader efter en brand på 1970-talet. Där bodde familjen och de fem barnen gick i skolan i Killeröd.

Tollstorp. Västra gaveln. Gottfrid och Emma med Helmer på armen. 1920.

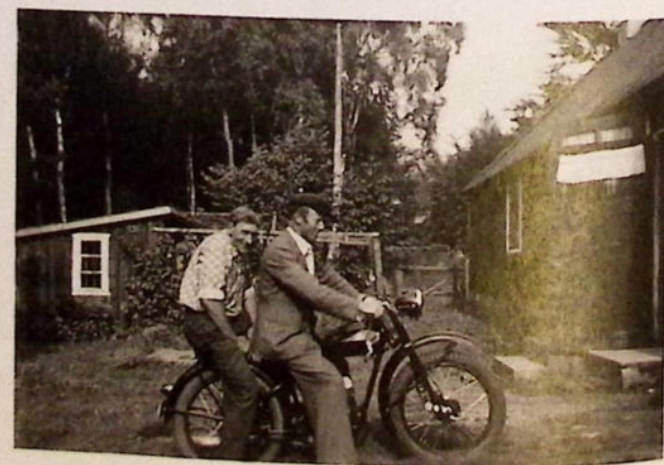
Därefter byggde föräldrarna boningshuset till "Lovéns smedja" en bit åt öster. När sedan mor Emma blev enka, så bytte hon bort huset mot ett annat hus i skogen åt nordost. Till detta hus i skogen hörde en smedja. Smeden Johansson behövde ett bättre läge för smedjan utmed allmän väg. Så därför ville han gärna byta med Emma. Han byggde den nuvarande smedjan, som senare Lovén övertog och han blev den siste smeden, delvis verksam in på 1990-talet.

Emma fick å sin sida riklig tillgång på ved, eftersom det hörde 5 tunnland, mest skog, till hennes nya hus. Emma var skicklig sömmerska och anlidades av folket i bygden. Efter hennes död övertog sonen Birger först huset en tid, men det var en annan broder till Helmer, nämligen Nils, som därefter övertog huset och bodde där under många år tills han dog för ett par år sedan.

Mor Emma brukade kallas "Emma i skogen", ett namn som överfördes på Nils, som kallades "Nisse i skogen".

Helmer 17 år med ny monarkcykel. Husqvarna motorcykel.

Broder Birger bak och Helmer vid huset "i skogen" i början av 60-talet.

Helmer flyttade hemifrån tidigt och flyttade till Oderup, där han skötte en gård åt "Nils Ols sterbhus" även kallat "Tanternas". Under dessa år köpte Helmer traktor, en Farmall, och redskap till denna, så att han även kunde köra åt andra småbrukare i trakten. Han hade lite maskinstation kan man säga. Sedan blev det traktorförare på heltid och till slut kyrkogårdsarbetare i Östraby.

Men barndomens Bjälkhult och Tollstorp lever fortfarande klart i minnet.

Från Tollstorp räknat kommer man först till Bjälkhults mölla. Numera är bara stenfoten kvar. Helmer har hört att den skulle ha flyttats dit från Vallarum, men det är lite osäkert. De möllare som han minns är Anders Persson och sedan dennes son Olof Andersson, som blev den siste möllaren. Enligt "Frenningeboken" var möllan byggd 1862.

Helmer minns hur han var med sin far Gottfrid i smedjan i Bjälkhult och fick skott hästar. Smedjan fanns i den fastighet som ligger hörnet i Bjälkhultskorset. Det lär ha varit samme smed Johansson som senare byggde den tidigare nämnda smedjan i Tollstorp cirka 1 km västerut.

Närmaste gård från korset mot Brägnahult brukades på den tiden av en som kallades Nils Isaks Annors. Affären i samma kors har jag tidigare berättat om här i Härderupsposten. Från korset beger vi oss istället söderut med fler nedslag efter Helmers minne.

Bryggeriet kommer nästan genast. Det drevs av Per Bryggare och han bror Nils. Där fanns ytterligare en broder, Olof, som var lantbrukare på en gård som ligger längst i väster i Bjälkhult, in på en avtagsväg i svängen några hundra meter mot Starrarp. Innan dess ligger Söberga gård, numera det enda yrkesverksamma lantbruket i Bjälkhult.

Denna gård kallades förr Nils Ols i Bjälkhult. Två av sönerna på gården byggde dansbana inne i Ola Annors bokebacke. Det blev den sista dansbanan i Bjälkhult. Troligen byggdes den 1929, efter att dansen i Härderupshult upphört efter en omtalad rättegång. Men det får jag berätta om en annan gång. Helmer var med som åskådare på dansen i Bjälkhult. Den var utan tak och där var ett särskilt cykelstall, ett med plank inhägnat område där man mot en avgift tryggt kunde parkera sin cykel.

På vägen mot dansbanan kunde man vika av åt vänster och kom då till Skoghem ett småbruk, som tidigare omtalats i Härderupsposten. Här bodde Helmers farfar och farmor. De hette Jöns och Matilda Persson. Jöns kallades också Jins Drejare. Men enligt

Helmer, så var Jöns ingen drejare. Drejare kallades den som svarvade, i detta fallet delar till spinnrockar. Jöns hade nämligen fått ära tillnamnet efter sin far, som tillverkade spinnrockar för export till England och därefter, påstås det, till sydafrika. Jöns var däremot mycket händig till allt möjligt hantverksarbete. I sin ungdom hade han arbetat i Köpenhamn och byggt nån sorts fort för att skydda inloppet i hamnen. Det var dock inget som bekymrade tyskarna 1941.

Längre ner, där vägen gör en rundad sväng, finns nu en stor stenhög och direkt efter går den tidigare omtalade avtagsvägen in. Här, omedelbart i början av avtagsvägen, låg tidigare ett hus. Där fanns i Helmers barndom Bjälkhults taxi. Det var Tage Andersson, senare Alpfors som körde taxi med en stor "amerikanare". Helmer berättar att han en gång lastade 16 bjälkhults ungdomar i bilen, ja några fick stå på stänkskärmarna, för färd till dansen i Härderupshult. Det måste ha varit 1922.

Halvvägs in på avtagsvägen bodde Olga Åkesson. Hon hade varit gift med en stationsinspektör. Själv arbetade hon också en tid vid järnvägen. Det kan låta konstigt att bo i Bjälkhult och arbeta vid järnvägen på den tiden. Men hon cyklade dagligen till Skartofta station där hon var nån sorts kvinnlig "stationskarl".

Olga köpte sen bryggeriet, där hon sålde öl och läsk ända in på 1970-talet. Hon gick också borta på en del tillfälliga arbeten. En gång hade hon åtagit sig att gallra betor på en gård en bra bit hemifrån. En dag kom hon inte förrän efter kl 4. Det var ju inte mycket lönt. Men hon förklarade att hon väntat på en kund skulle köpa 6 lemonader och han kom inte förrän kl 4. Olga hade troligen aldrig varit i stan, för när hon på sin ålders höst fick skjuts av Helmer för att hälsa på sin son på lasarettet i Malmö, så fick hon och Helmer anledning att promenera Bergsgatan fram. Där hälsade Olga artigt på alla de mötte.

Sista minnet från Bjälkhult får bli Stambom, en svenskamerikan, som flera gånger kom hem på besök i Bjälkhult och han kunde ståta med den första bilen som setts i Bjälkhult. Denne Stambom påstods äga en hel gata i New York.

Helmer 96 år spelar på sitt tvåradiga durspel.

FARVÄL

Farväl till Allan och Starrarp

- Eva Agnesdotter, Starrarp 9:6 -

En ung och ambitiös tös flyttade in i möllare Månssons hus våren 1991.

Jag jobbade i Malmö då och om jag minns rätt, så sa jag då, att varenda kilometer var värt för att komma hem till detta paradiset mitt emot dammen i Starrarp.

Visst var det jobbigt emellanåt med förbättringar mm, som alla dras med som har hus, men jag fick god hjälp av traktens hantverkare med snickeriarbeten, rörmokeri, elarbeten. Grannen Tommy som kom med sin traktor och såg. Leif var inte rädd för höjder när det gällde.

De skall alla ha mycket uppskattning av mig. Jag brukade bjuda på mat, som jag vet att de har uppskattat. Inga mackor hade de med sig när det vankades jobb hos Eva.

Jag hade ytterligare en hjälpreda som ställde upp som hantlangare och fixare och mer till när jag hade olika projekt på gång. Allan Johansson blev senare min särbo och fästman.

Jag har så många goda minnen under våra år tillsammans så det skulle räcka till en hel bok. Allan var varmhjärtad, hjälpsam i alla lägen, jag finner inte ord. Vi har uppskattat varandra och haft trevligt tillsammans.

Emily (mitt barnbarn) tyckte också mycket om Allan, hon var mycket i Starrarp och hade roligt med Allan, busade med honom, spelade boll och hade det mysigt. Hon kände sig trygg hos honom.

Resorna vi gjorde var mycket uppskattade. Allan var ju bunden med djuren i Starrarp. Den bästa resan (enligt Allan) gick till Ghana i Africa, där vi bodde som "kungar" hos min gode vän Martin och upplevt en helt annan värld.

Jag har sålt drömmuset och mist Allan. Under denna turbulenta tid har jag flyttat till Bromölla – där mina döttrar och ett barnbarn (Emily) bor, sedan till Gualöv utanför Bromölla där jag hoppas att jag skall trivas. Trots trivseln i boendet saknar jag Allan och Starrarp oerhört mycket, men de skall alltid finnas i mitt hjärta.

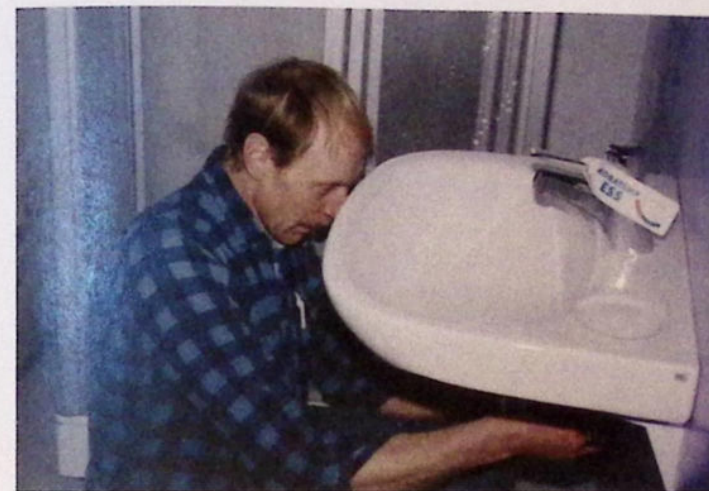
Nyinflyttad i paradiset

Allan och jag 13 okt. 2012

Rodondendron, Allans skötebarn

LJUDVYKORT FRÅN FRÄNNINGE

Ljudvykortet innehåller en rundvandring i Fränninge by med Peder Lamm som guide. Olika vardagsljud blandas med t.ex. körövning i kyrkan, uppläsning av Nils Eklunds dikt "En suppelant" och vissång med Olle i Vallarum.

HULTIVALEN

- Av Bertil Persson, Härderupshult -

Vackert väder, många fina framträdanden och en stor publik gjorde att sommarens musikfest i Härderupshult blev mycket lyckad.

Medverkande i år:

Bröderna Kjell-Åke och Nils-Ove Persson

Mattias Haglund och Nils-Ove Persson.

Sven Ulatofta, Hasse Andersson och Nils-Ove Persson.

Färsingar och Frostingar, folkdanslag:
Birgitta och Sven Andersson, Birgit och Göte Andersson, Christina och John-Inge Lengbrant, Eva Johansson och Tommy Arvidsson, Kerstin och Sven Andersson, Birgitta och Kjell Josefsson, Bengt Nilsson och Vivian Karlsson, Ulla Sjöberg och Joanna Blazywska. Spelemän: Eva Blad, Ingrid Olsson och Bengt Olofsson.

Penti Nilsson och Sven Ulatofta.

Sambandet: Lollo och Anders Löfberg, Göran Lassing och Alf Nilsson.

Monicas Band:
Monica och Erik Karlsson och Bertil Olsson.

Hedvig Fogelström.

Popol Vuh:
Marcelo Torrez, Roberto Heredia, Jose Ferrer och Juan Casanella.

Tore Olsson.

Lisa Åsander och Ingela Bertilsson.

Lena och Jonas Erlandsson.

Leila Andersson.

Hanna Ekström.

Sigun Rix

Birgitta Svensson med barnbarnen Emilia, Ellinor och Matilda Andreasson och Pernilla Svensson. Anders Andersson.

Ca. 10 min. långt. På CD-skiva. Ljudvykortet går att skicka per post, men är också en utmärkt present. Producerat i Fränninge av: www.pratboken.se

Cirkus Bestivus:

Lisa och Per och Minja Andersson, Caroline Ekstrand och Patrik Ask.

Lagnebo Band: Maj-Lis och Caj-Sune Lagnebo och Lennart Pettersson.

Källarmästarna:

Susanne Lantz Svensson, May Serhan, Lars Eriksson, Nils-Olof Olsson, Bengt Andersson och Henrik Falkenberg.

Hultets husband:

Göran Lassing, Nils-Ove Persson och Sven Ulatofta.

Team Patrik:

Patrik Ask, Per Andersson, Martin Andersson och Mattias Wästerström. Random Dice: Anna-Maria och Lars Eklöv och Per Andersson.

Helgonet: Alex Lagerrot, Pontus Åkerblom, Daniel Persson och Martin Frick.

Black Math:

Martin Arvidsson och Andreas Nilsson.

Player one:

Malena Persson, Paul Andersson, Pontus Åkerblom, Daniel Persson, Oscar Andersson och Martin Frick.

Programledare:

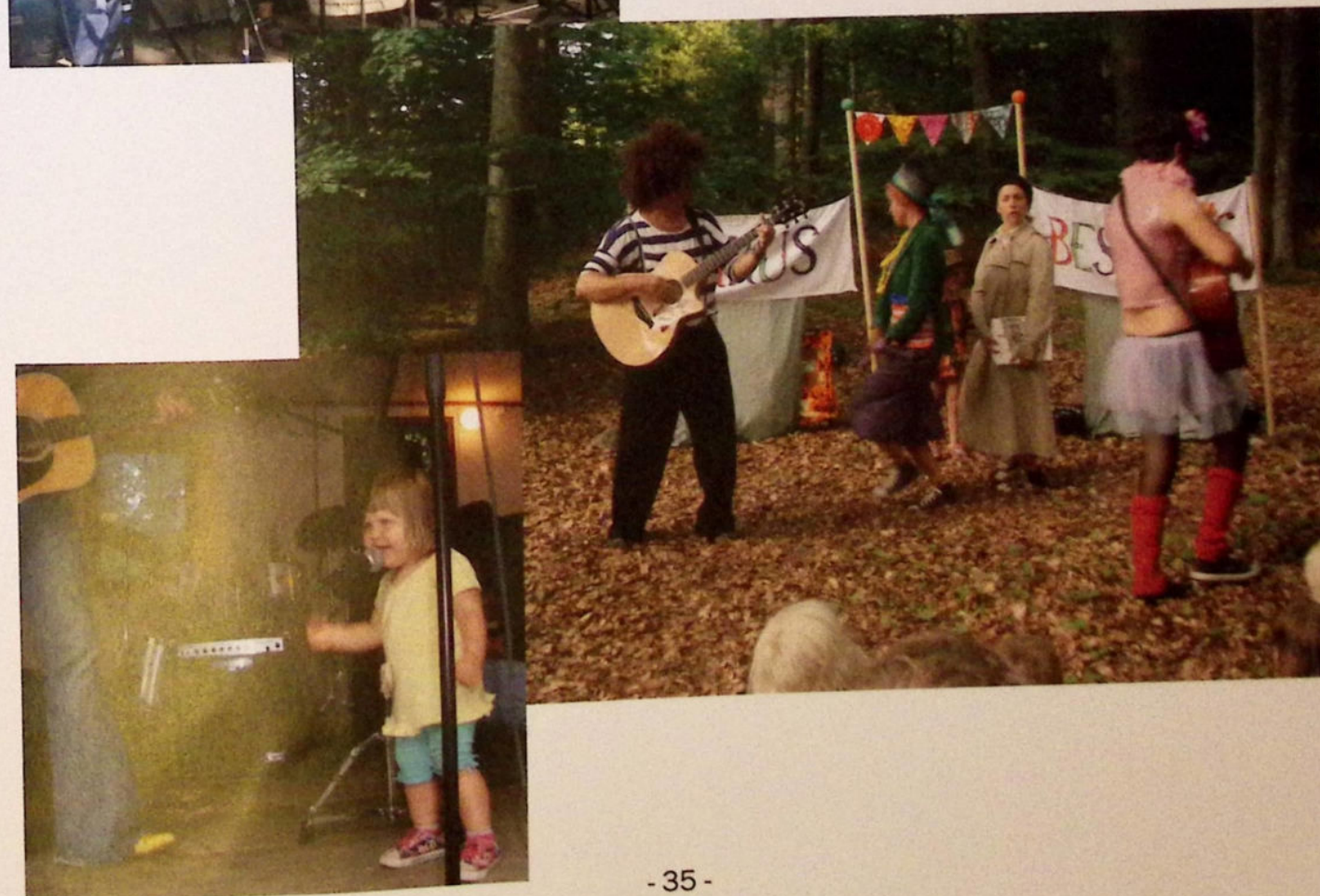
Paul Andersson, Oscar Andersson och Sven Ulatofta.

Scenbyggare: Christer Sjölin, Inge Andersson, Oscar Andersson, Monica Rörstam och Bertil Persson.

Ljudtekniker: Göran Lassing, Nils-Ove Persson, Daniel Persson och Paul Andersson.

Arrangörer: Föreningen Skumpen och Ö. Sallerups Kulturhus.

Stort tack till alla medverkande, medhjälpare och den stora publiken!!! Nästa Musikfest Hultivalen blir lördagen den 12 juli 2014. Välkomna då!

ÅRETS VACKRASTE HÄNDELSE

Vigsel har, den 27 juli, ägt rum mellan Rebecca Olred, dotter till Ulrika Lundgren och Roland Olred och Andreas Larsson, son till Marie och Lars Larsson, Hårderupshult.

Vigsselförrättare var Birgitta Anderberg. På bilden ser vi hela brudföljet. Rebecca, Andreas och deras barn, Julia, Iza, Milo och Malin.

Familjen har antagit efternamnet Olred.

Ett riktigt sommarbröllop med stående väder och festglada gäster precis intill bokskogen i Hårderupshult. Årets vackraste händelse.

Bertil

Adress till Hårderupsposten:

Bertil Persson, Starrarpsvägen 266-29, Hårderupshult, 275 68 Vollsjo. Tel. 070-6016130

Försäljningsställen: Sune Sörenssons Bil i Starrarps ora. ICA-nära i Vollsjo, LMD Motorcykelaffär på Vollsjo torg, Thuleslund i Frenninge, Anders Färg i Sjöbo, Önneköps Livs och Ringsjöbygdens bokhandel i Hörby.
